

JAVNA USTANOVA DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO	
NASLOV PROCEDURE: Povrede oštrim predmetom i prijavljivanje povrede	Strana 1/3
VRSTA PROCEDURE: Akreditacijski standardi za dom zdravlja Standard S 18.16.	Jedinstveni broj procedure: 9/21-03 Važi do: April/ 2024.god.

1. OPŠTA IZJAVA O POLITICI

Povrede oštim predmetima nastaju najčešće ubodom: injekcionom iglom, hirurškim instrumentom, makazama, lancetom, stakлом i sl. Kod ovakvih povreda može doći do infekcije krvlju prenosivim bolestima (HIV, hepatitisi), stoga je veoma važno pravilno rukovati i odlagati oštare predmete. Od izuzetne važnosti je pridržavati se propisa koji regulišu oblast zaštite ne radu (nošenje zaštitne opreme: rukavice, maske, naočale i sl.) i pravilan rad sa oštim predmetima (pravilno rukovanje, ne vraćati zaštitni poklopac na injekcionu iglu, odlaganje takvih predmeta u PVC kontejnere namjenjene za to, itd.)

Svrha procedure kod povrede sa oštim predmetom je postupanje u slučaju ubodnog incidenta na siguran i jedinstven način.

2. PODRUČJE PRIMJENE

- Sve Organizacione jedinice JUDZKS
- Sve medicinske i nemedinske službe OJ JUDZKS
- Studenti na vježbama, stažisti, učenici na praksi (za vrijeme trajanja pripravničkog staža, vježbi ili prakse) koji u svom radu rukuju oštim predmetima ili dolaze u kontakt sa istima.

3. DISTRIBUCIJA I NADZOR

- 3.1. Direktori i glavne medicinske sestre-tehničari Organizacionih Jedinica , šefovi službi – i odgovorne medicinske sestre službi, su dužni upoznati svoje uposlenike sa ovom Procedurem.
- 3.2. Ovaj dokument mora biti dostupan svim uposlenicima.
- 3.3. Svi uposlenici su odgovorni za primjenu ove Procedure.
- 3.4. Odgovorni ljekar i odgovorna sestra medicinskih službi obavljaju stalni nadzor, kao i mentorji koji prate vježbe.
- 3.5. Direktor i glavna medicinska sestra OJ JUDZKS obavljaju periodični nadzor i provjeru pravilnosti primjene Procedure.

4. PROCEDURA

Zbrinjavanje povrede oštim predmetom uključuje procjenu povrede:

- Vrstu povrede (ubodna povreda, ogrebotina...)
  - Utvrđivanje lokacije i predmeta kojim je nanešena povreda (igla, skalpel...)
  - Veličinu i dubinu povrede.
- 4.1.1. Obavijestiti ordinirajućeg ljekara (u ambulanti u kojoj je povreda nastala) koji izvrši procjenu i analizu povrede, te izdaje uputnicu za Higijensko-epidemiološku službu JUDZKS i Infektivnu kliniku radi pregleda i testiranja na krvno prenosive viruse (Hepatitis B,C i HIV).
- 4.1.2. Ranu previti u skladu sa prirodom povrede, po nalogu ordinirajućeg ljekara.
- 4.1.3. Ukoliko se radi o povredi (npr.ubod injekcionom iglom...) koja je nastala za vrijeme obavljanja kućne posjete, uposlenik se odmah javlja ljekaru u ambulanti u kojoj radi.
- 4.1.4. Ordinirajući ljekar evidentira povredu u zdravstveni karton uposlenika.
- 4.1.5. Uposlenik koji je povrijeđen oštim predmetom je dužan obavijestiti odgovornu sestrutehničara službe, koja/i obaviještava glavnu sestru-tehničara, koja/i u skladu sa trenutnim mogućnostima obezbjeduje vozilo OJ kako bi se uposlenik odmah prevezao u HES i na Infektivnu kliniku(jer eventualno davanje postekspozicijske profilakse mora biti unutar 24 sata)
- 4.1.6. Ukoliko je ubod nastao predmetom kontaminiranim krvljju od strane pacijenta čiji su podaci poznati, uz pacijentovu suglasnost i pacijent se upućuje na Infektivnu kliniku radi testiranja. Uputnicu izdaje isti ljekar koji je uputio povrijeđenog radnika.
- 4.1.7. Povrijeđeni po povratku sa Infektivne klinike popunjava izjavu o povredi kod glavne sestre Organizacione Jedinice koju potpisuje povrijeđeni radnik kao i glavna sestra i direktor Organizacione Jedinice.
- 4.1.8. Glavna sestra Organizacione jedinice odmah, a najkasnije 24h od nastanka povrede potpisana izjavu i službeno obavještenje o povredi šalje referentu zaštite na radu i nalaže povrijeđenom da se javi referentu zaštite na radu.
- 4.1.9. Referent zaštite na radu provodi daljnju proceduru u skladu sa Pravilnikom o zaštiti na radu.

4.2. Postekspozicijska profilksa (PEP)

4.2.1. Uposlenik koji je povrijedjen oštrim predmetom javiti će se odgovornoj medicinskoj sestri HES-a JUDZKS koja će u suradnji sa epidemiologom postupiti prema preporukama za postekspozicijsku profilaksu protiv obolijevanja od virusnog hepatitisa B.

4.2.2. Ukoliko osoba nije vakcinisana, protokol PEP-a za prevenciju HBV infekcije treba započeti što prije, idealno u prvih 24 sata nakon izloženosti, najduže 36 sati od povrede. U izuzetnim situacijama, kada je rizik visok, a postoje dodatne informacije, PEP se može započeti 72 sata nakon izloženosti.

4.2.3. Imunizacija osoba koje su imale akcident sa zaraženim materijalom se obavlja u četiri doze: odmah, nakon mjesec, nakon 2 mjeseca i nakon 12 mjeseci

Imuni status	Izvor infekcije HBsAg pozitivan	Izvor infekcije HBsAg negativan	Izvor infekcije nepoznat
Nevakcinisana osoba	HBIG x 1 i početi seriju HB vakcinacije	Početi seriju HB vakcinacije	Početi seriju HB vakcinacije
Prethodno vakcinisana		Ništa	
Poznat imunogeni status anti HBs = 10 mIU/ml	Ništa	Ništa	Ništa
Poznato da nema odgovor na HB vakciju tj. anti HBs < 10 mIU/ml	HBIG x 1 i početna revakcinacija ili HBIG x 2	Ništa	Ako se radi o visokorizičnom izvoru, postupiti kao da je HBsAg pozitivan
Odgovor antitijela nepoznat	Testirati izloženu osobu na anti HBs	Ništa	Testirati izloženu osobu na anti HBs

Napomena: Podaci o povrijedjenom uposleniku su povjerljivi, kao i podaci pacijenta ukoliko znamo tačan identitet pacijenta čijim je tjelesnim tečnostima (krvi) uposlenik bio izložen.

5. REVIZIJA

Revizija ove procedure vrši se svake tri godine, po potrebi i ranije.

Uradio	Ime i prezime / radna grupa	Verifikacija (potpis)
	Šef HES-a JUDZKS Dr. sci. med. prim. Enes Šačić, spec. epidemiolog	<i>Šačić</i>
	Referent za infektivni otpad Mediha Zulić, dipl. med. sestra	<i>Zulić</i>
Pregleda/saglasan	Pomoćnik G.D.za organizaciju i poboljšanje kvaliteta i sigurnosti Mr.sci.med. prim.dr. Milan Mioković, spec.P/O medicine	<i>Mioković</i>
Datum usvajanja 12-04-2021	V.D. Generalni direktor JUDZKS Mr.sci. med. prim. dr. Amela Kečo, specijalista P/O medicine	<i>Amela Kečo</i>

